

CẢM HỨNG TRANG PHỤC LÊN ĐỒNG TRONG THIẾT KẾ ÁO DÀI

Đoàn Thị Mỹ Hương*

Tóm tắt: Lịch sử cho thấy trang phục áo dài có nhiều thay đổi về kiểu dáng, hình thức, thể loại và chất liệu: từ áo dài thâm - chất liệu vải thô mộc dành cho tầng lớp thị dân tới áo dài chất liệu vải gấm, lụa - dành cho cung đình cho đến những cách tân, hoài cổ của tầng lớp tư sản mới nổi những năm đầu thế kỷ XX... Cho tới nay, cùng với sự xuất hiện và trưởng thành của đội ngũ thiết kế thời trang chuyên nghiệp, những bộ sưu tập áo dài (đặc biệt cho giới nữ) đã đánh dấu bước ngoặt lớn cho sự phát triển trang phục và tên tuổi áo dài Việt Nam trên thị trường trong nước và quốc tế.

Đi cùng xu thế “thể hiện cái mới”, “sáng tạo vượt khỏi quy định, chuẩn mực thông thường”, “sử dụng chất liệu vải lạ khai thác từ kho tàng dân gian” (TS. Dương Thị Kim Đức, 2016), nhiều thiết kế sáng tạo đã tái hiện tính chất bản địa và giá trị thẩm mỹ của dân tộc, lấy cảm hứng từ truyền thống như một số thiết kế “tiềm ẩn” tố chất của nghi lễ hầu đồng của Phương Anh, Nguyễn Đức Hiến, David Minh Đức... Bài viết này sẽ khái quát lịch sử phát triển của áo dài, từ đó phân tích và làm rõ hơn thành công và hạn chế của một số bộ sưu tập áo dài lấy cảm hứng từ trang phục lên đồng những năm gần đây. Qua đó, nêu một số vấn đề và giải pháp nâng cao nhận thức bảo vệ và phát huy giá trị của di sản văn hóa trong đời sống của người Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: Áo dài, trang phục lên đồng, nhà thiết kế, cảm hứng, bộ sưu tập.